



Consiliul Județean Harghita
Hargita Megye Tanácsa

RCJHR/9(13/12/2013)

Nr. înreg.: 25194/13.12.2013

RAPORT

Programul lapte-corn în județul Harghita

Raportor: **Biroul de Analiză și Sinteză**

Consiliul Județean Harghita

Documente de referință:

Informații despre procedura de achiziție publică lapte-corn în județul Harghita, publicat pe SEAP

Proiect de lege privind acordarea către preșcolarii și elevii din învățământul obligatoriu primar și gimnazial, de stat sau privat, a unui supliment alimentar sub forma de pachete alimentare sau o masă caldă. (http://www.cdep.ro/caseta/2013/11/05/pl13438_se.pdf)

www.judetulharghita.ro
www.hargitamegye.ro
www.harghitacounty.ro
www.analiza.judetulharghita.ro

I. Introducere

În legătura cu eficiența și costurile ale programului lapte-corn s-a născut inițiativa prin care ar putea fi introdus și în România un program alternativ, prin care copiilor să fie servită o masă caldă în fiecare zi. Acest lucru nu înseamnă neapărat restabilirea sistemului de cantină școlară, ci la fel ca în cazul programului lapte-corn, vor exista furnizori care vor livra mâncarea în fiecare zi, la grădinițe și școli. Actualmente, în clasele step by step, părinții plătesc pentru hrănirea copiilor, dar trebuie să fie examinate posibilitățile din mai multe puncte de vedere (ex. timpul necesar, lipsa furnizorului etc.). În ceea ce privește hrănirea sănătoasă a copiilor, este important demararea unui program finanțată de către guvern.

Chiar dacă demararea programului lapte-corn a fost o inițiativă bună, din anul școlar 2002-2003 a primit multe critici negative în ceea ce privește eficiența sa. Scopul programului este că elevii din clasele I-VIII și copii din învățământul preșcolar, să primească în fiecare zi lapte și corn. Până în prezent, sistemul a suferit mai multe schimbări, și acum copii primesc nu numai lapte și corn, ci și lapte bătut, brânză topită, chefir și biscuiți. Guvernul a subliniat că este necesar reformarea programului lapte-corn, și probabil, alocarea bugetară al programului va fi regrupată la programul „after school”. La nivelul județului Harghita, principale probleme au fost semnalate în legătură cu livrarea produselor. Consiliul județean a primit numeroase de petiții cu privire la cornuri uscate sau lapte de slabă calitate. Acestea sunt argumente, care pledează pentru regândirea programului lapte-corn.

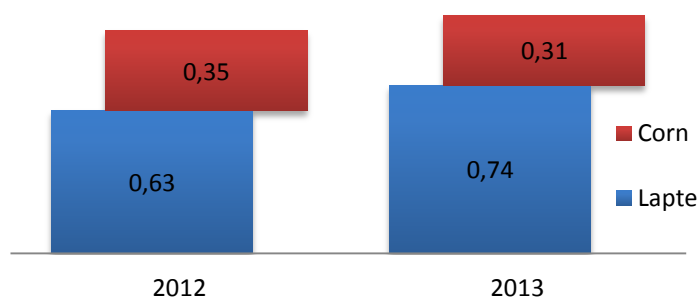
II. Principalele constatări

Lapte-corn în județul Harghita

Începând din anul școlar 2002-2003, România cheltuiește mai multe milioane de euro pentru susținerea programului. Ideea inițială bună ridică acum îndoieli și în rândul politicienilor români. Dar programul continuă și în acest an școlar. În acest scop consiliul județean a trebuit să lanseze procedura de achiziții publice pentru achiziționarea produselor.

Începând cu anul 2012, în județul Harghita, administrarea programului lapte și corn intră în atribuțiunile consiliului județean, ceea ce înseamnă că procedura de achiziție publică este demarată și efectuată de către consiliu. Având ca scop, ca nu numai companiile multinaționale să fie competitive în cursul procedurii, Consiliul Județean Harghita a decis să ofere o șansă și pentru firmele mici, locale, să poate participa la derularea programului.

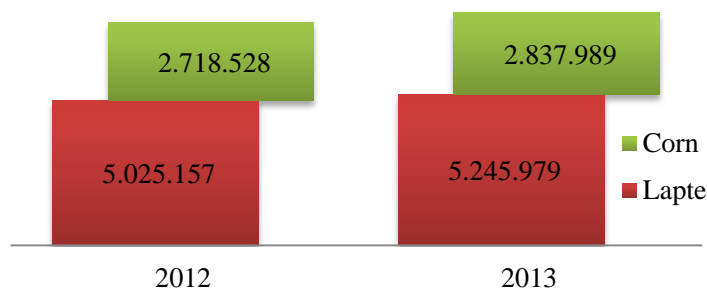
Schema nr. 1: Cel mai mare prețuri unitare cu TVA ale laptelui și cornului în anii 2012 și 2013, conform contractelor încheiate (sursa: Consiliul Județean Harghita)



În acest scop, livrarea produselor pe cele 67 de localități din județ, este efectuat conform mai multe contracte. Întrucât suma care poate fi cheltuit zilnic pe un copil pentru lapte și corn este reglementat prin H.G. nr. 714/2008, suma totală cheltuită este determinată prin multiplicarea numărului de copii și numărului zilelor de școală. Prețul unitar este constant din anul 2008 și are o valoare de 1,17 lei/zi/copil. În anul 2012, aproximativ 36.000 de copii au fost înscriși ca beneficiari al programului lapte și corn. În calculele, numărul copiilor a fost suplimentat cu 5%, deci valoarea estimată a fost aproape 7,75 milioane de lei cu TVA, pe un număr de 177 de zile școlare. Prețul unitar stabilit în cazul laptelui a fost 0,76 de lei, iar în cazul cornului a fost 0,41 de lei, preț cu TVA. Dar după procedura de achiziții publice, prețurile unitare s-au micșorat datorită concurenței. În acest sens, prețul laptelui variază între 0,61 și 0,63 de lei, iar prețul cornului între 0,29 și 0,35 de lei, conform contractelor încheiate. Astfel, în județul Harghita, costul unei porție a fost 0,90-0,98 lei cu TVA.

În 2013, numărul copiilor nu s-a schimbat semnificativ și prețul porției a rămas neschimbat. Numărul copiilor în 2013 este 35.842, după datele Inspectoratului Școlar Județean Harghita. Acest număr a fost suplimentat cu 10%, rezultând 39.406 de copii, ceea ce înseamnă că valoarea estimată totală a procedurii de achiziții publice s-a ridicat la 8,1 milioane de lei, pe 176 zile, cu TVA. Prețurile ofertanților în cazul laptelui a fost între 0,65-0,74 lei, în cazul cornului a fost între 0,24-0,31 lei cu TVA, deci în 2013, prețul unei porție este între 0,89 și 1,05 lei.

Schema nr. 2: Valoarea estimată anunțată în cadrul procedurilor de achiziții publice în anii 2012 și 2013 (sursa: SEAP).



Catering

S-au depus mai multe propuneri pentru desființarea sau schimbarea programului la un alt program asemănător, în care copii primească alte produse alimentare, mai ales, dacă e posibil, o masă caldă. Restabilirea, modernizarea sistemului de cantină școlară poate fi o soluție bună. O altă soluție poate fi un acord încheiat cu firmele, cantinele existente, având scopul de a livra masa caldă ambalată, la școli și grădinițe. În țările occidentale există deja o metodă bună, pentru hrănirea copiilor.

În Ungaria, hrănirea copiilor, adică livrare mâncare la grădinițe și școli, este organizat prin sistemul catering. Familiile pot solicita acest lucru parțial sau complet, în funcție de venitul lor. După informațiile disponibile, prețul mediu a unui meniu este 600-650 forinți pe o zi, aproximativ 8,5-9,5 lei pe zi, la o rată de schimb de 1,48 RON/100 HUF. Prețul asta este aplicat numai în cantină, livrarea trebuie plătită în plus.

În vederea schimbării programului lapte-corn, printr-un proiect lege, este prevăzută ca valoare mesei zilnice să fie 10 lei.¹ Această sumă conține prețul materiei prime utilizate, TVA, și costurile de depozitare. În acest sens, valoarea curentă, adică 8,1 milioane de lei în județul Harghita, va crește, atingând o valoare de 8 ori mai mare, adică 63,05 milioane de lei, în cazul în care condițiile actuale nu se schimbă (calculat pe baza datelor aferente anului 2013).

În cazul celor mai multe școli și grădinițe, cel mai mare problemă o reprezintă lipsa cantinelor. În această situație singura soluția este livrarea, care însă nu poate fi efectuat folosind modelul programului lapte-corn. În actuala procedura de achiziții publice, caietul de sarcini prevede că livrarea se va face zilnic, dacă aria de distribuție este sub 25 km de la sediul furnizorului. Având în vedere că este vorba despre o masă caldă, distanța între școala și bucătăria, nu poate fi prea mare, iar echiparea unor bucătării în funcție de distanța de la școli, ar însemna o investiție mare. Cu, sau fără cantină, e nevoie de bucătărie, unde se poate realiza prepararea și ambalarea alimentelor. Livrarea este rezolvată în moduri diferite în cazul laptelui și cornului, firmele își calculează costurile livrării în ofertele săi.

III. Rezumat, concluzii

Este necesară înlocuirea programului lapte și corn, dar acest lucru poate fi efectuat numai ca în țările occidentale. În prezent toți copii primesc lapte și corn, indiferent de situația financiară a familiei. În cazul mesei calde, vor primi numai copii pentru care părinții vor solicita și/sau vor plăti o taxă pentru acest serviciu. În orice caz, trebuie luată în considerare situația financiară a familiei în determinarea taxei plătibile. În acest sens, valoarea curentă, 8,1 milioane de lei, poate fi conversat la un fond pentru sprijinirea familiilor. O altă posibilitate poate fi transformarea într-un serviciu de asistență socială, asigurând că copilul primească zilnic o mâncare caldă și sănătoasă. În prezent există mai multe probleme în legătura cu programul lapte-corn la nivelul județului. Modelul mesei calde, probabil va elimina aceste probleme, pentru că mâncarea este preparat în alte circumstanțe, însă este necesară îmbunătățirea controlului. Gătire zilnică, distanța de livrare mică elimină posibilitatea de a furniza pentru copii mâncare putrezită. Acest lucru duce la îmbunătățirea stării de sănătate a populației județului pe termen lung.

¹http://www.cdep.ro/caseta/2013/11/05/pl13438_se.pdf

Procedura

Titlu	Programul lapte-corn în județul Harghita
Referințe	
Temei juridic	-
Strategie / Program	Programul de Dezvoltare Economică a județului Harghita pe perioada 2012-2020, Prioritatea 1: Producție alimentară de calitate
Numărul și data Hotărârii CJH / Ordonanței președințiale:	-
Structura competentă:	Biroul de Analiză și Sinteză
Data raportului final:	06.01.2014
Rapoarte anterioare în acest temă:	–
Consultări efectuate în acest temă:	Site-ul web: www.analiza.judetulharghita.ro